

**การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
PARTICIPATION IN SCHOOL ADMINISTRATION BY THE BASIC EDUCATION
COMMISSION FOR SCHOOLS UNDER THE SURAT THANI PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 3**

หฤษฎ์ หงษ์ทอง¹ วิโรจน์ สุรสาคร²

Received : January 25, 2025

Revised : February 3, 2025

Accepted : March 22, 2025

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 2) ศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 64 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามความคิดเห็น และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ด้านการบริหารวิชาการ และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารงบประมาณ

2. แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ประกอบด้วย 1) การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง 2) การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้งบประมาณร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา 3) การส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากร ให้ความรู้และข้อมูลตามความเชี่ยวชาญของตนเอง 4) การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านธุรการของสถานศึกษา

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา

¹ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Abstract

The purpose of this study was 1) To study participation in school administration by the Basic Education Commission for schools under the Surat Thani Primary Education Service area

office 3. 2) To study the promotion guidelines for participation in school administration by the Basic Education Commission for schools under the Surat Thani primary education service area office 3. Information providers including the Basic Education Commission for Opportunity expansion schools under the Surat Thani primary education service area office 3, two people per school including the chairman and a secretary of the Basic Education Commission for schools. In total, there were 64 informants. The tools used in the research were an opinion questionnaire and semi-structured interviews. Statistics used in research are frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis. The findings indicated that:

1. The participation in school administration by the basic education commission for schools under the Surat Thani Primary Education Service area office 3. The overall average level is at a high level. Considering each aspect, it was found that the highest average is general administration, the next average is academic administration, and the lowest average is budget management.

2. The promotion guidelines for participation in school administration by the Basic Education Commission for schools under the Surat Thani primary education service area office 3 include (1) Providing opportunities for school committees to take part in supervising, monitoring, evaluating the usage, and developing the curriculum continuously. (2) Providing opportunities for school committees to participate in planning budget spending together with school administrators. (3) Encouraging school committees to participate as lecturers to provide knowledge and information according to expertise. (4) Providing opportunities for school committees to participate in planning and setting standards for school administrative work.

Keywords : participation in school administration by the Basic Education Commission

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยได้เปลี่ยนไปตามยุคโลกาภิวัตน์ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรม จึงส่งผลกระทบต่อการศึกษาของไทยเป็นไปในทางลบทั้งระบบการจัดการศึกษา และคุณภาพของผู้เรียน ทำให้ระบบการศึกษาของไทย ก้าวไม่ทันโลก จึงทำให้มีการเคลื่อนไหวและมีแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาที่จะเอื้อต่อสภาพสังคมไทยในอนาคต(ทองสุข มันทาท, สุรวุฒน์ ชมพูนุช และอภิชาติ ดาดี, 2559, น. 3) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติแนวคิดสำคัญไว้ในมาตรา 54 วรรคสอง กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ (ราชกิจจานุเบกษา, 2560, น.14) ประกอบกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) ได้ระบุถึงการมีส่วนร่วมไว้ ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญคือ 1) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท และ 2) การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561, น.30-37)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 8 จัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและหน่วยงานทางการศึกษา และ มาตรา 40 ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ดังนั้น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่บริหารจัดการศึกษาในระดับโรงเรียน หรือในสถานศึกษาของประเทศไทยนั้น จึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในการกำกับส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการศึกษาในระดับโรงเรียน หรือในสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 (สถาบันพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา, 2559, น.149)

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีมาตั้งแต่เริ่มประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ.2464 และในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในระยะต่อมาก็ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย แต่กลับพบว่าบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าวไม่ปรากฏผลในทางปฏิบัติมากนัก เนื่องจากเป็นเพียงคณะกรรมการที่ปรึกษา ส่วนอำนาจการตัดสินใจอยู่ที่ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจากการปรับโครงสร้างการกระจายอำนาจการบริหาร การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมขององค์กร งบประมาณ (สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์, ออนไลน์) จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักถึงความสำคัญบทบาท และหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำคู่มือการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2562 โดยกำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทหน้าที่ตามภาระงาน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, น.17)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เป็นหน่วยงานทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีภารกิจหลักในด้านการส่งเสริม สนับสนุน และบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่รับผิดชอบ 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเวียงสระ อำเภอบ้านนาสาร อำเภอบ้านนาเดิม อำเภอพระแสง อำเภอเคียนซา และอำเภอชัยบุรี ซึ่งจากรายงานประจำปีของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่าสภาพปัญหาของคณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นตัวแทนของชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติการวิจัยในสถานศึกษานั้น ยังไม่มีบทบาทในหน้าที่รับผิดชอบอย่างเต็มที่ ไม่มีโอกาสเข้ามาร่วมคิดร่วมแก้ไขปัญหากับสถานศึกษาอย่างจริงจัง ประกอบกับยังไม่มีแนวทางในการพัฒนาอย่างชัดเจน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3, 2564, น.ก.) ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อช่วยให้ได้ทราบถึงข้อเท็จจริงและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติการวิจัยในสถานศึกษา ทั้งยังสามารถนำไปกำหนดเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความร่วมมือ การปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาอุปสรรครวมทั้งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกันเพื่อควมมีประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

สมมติฐานของการวิจัย

1 การมีส่วนร่วมในของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 อยู่ในระดับมาก

2 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เป็นพหุแนวทาง

วิธีการวิจัย

1.ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

ประชากร ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ที่จัดการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 35 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3 ที่จัดการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 32 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการเปิดตาราง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p.608) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ และกรรมการเลขานุการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมผู้ให้ข้อมูล จำนวน 64 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ตามคู่มือการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2562 ซึ่งได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามภาระงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

เครื่องมือฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ และข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเกณฑ์ออกเป็น 5 ระดับ ตามมาตรวัดของลิเคิร์ท (Rensis Likert, 1961, p.74)

เครื่องมือฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

เครื่องมือฉบับที่ 1 การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaires) สำหรับการทำการศึกษาดัชนีประเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษา โดยการปรึกษาและรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย

2. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความคิดเห็น ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และนำแบบสอบถามมาปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่มีความเที่ยงตรง และความถูกต้องของเนื้อหา

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 โรงเรียน

4. นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1978, p. 161) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .983

เครื่องมือฉบับที่ 2

1. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
2. สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) โดยนำตัวแปรที่มีเล็กน้อยที่สุดจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม มาสร้างเป็นประเด็นการสัมภาษณ์

3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำปรึกษาแนะนำ และพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ประเด็นการสัมภาษณ์ ให้ครอบคลุมเนื้อหา และตัวแปรที่กำหนด

4. ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์

5. นำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ที่ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไปสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นระบบ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ เพื่อขอความร่วมมือและความอนุเคราะห์ไปยังคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 64 คนเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

2. นำแบบสอบถามและหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม และกำหนด วัน เวลา ขอรับแบบสอบถามคืนภายใน 15 วัน

3. ทำการเก็บข้อมูลและรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยการแจกแบบสอบถามไป จำนวน 64 ฉบับได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืน 64 ฉบับ แล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

4. สัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน จากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยนำตัวแปรที่มีผลน้อยที่สุดจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม มาสร้างเป็นประเด็นการสัมภาษณ์

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจัดทำข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

ฉบับที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมการตอบแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ โดยนำค่าเฉลี่ยของน้ำหนักที่ได้มาเทียบเคียงกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1983, p.190) ไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ฉบับที่ 2 นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยจะดำเนินการหลังจากที่แปลผลและสรุปผลในเครื่องมือฉบับที่ 1 แล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหาคำตอบที่ได้รับ (Content analysis)

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามข้อมูลวัตถุประสงค์ของการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น ประกอบด้วย รายละเอียดเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3) นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีผู้เขียนตอบมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวม

ด้าน ที่	รายการ	n = 32		ความหมาย	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S. D		
1	ความคิดเห็นการมีส่วนร่วมด้านการบริหารวิชาการ	4.26	0.59	มาก	2
2	ความคิดเห็นการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงบประมาณ	4.18	0.59	มาก	4
3	ความคิดเห็นการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานบุคคล	4.21	0.71	มาก	3
4	ความคิดเห็นการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานทั่วไป	4.41	0.51	มาก	1
	รวม	4.26	0.58	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.51) รองลงมา ด้านการบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.59) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.71)

ตารางที่ 2 สรุปประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นตรงกัน 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นตรงกัน 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็น 1 คน เรียงลำดับ ดังนี้

ข้อ	ประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3	ค่า คะแนน
1	การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล การใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	3
2	การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้งบประมาณร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา	3

ข้อ	ประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3	ค่าคะแนน
3	การส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากร ให้ความรู้และข้อมูลตามความเชี่ยวชาญของตนเอง	3
4	การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านธุรการของสถานศึกษา	3
5	การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา	2
6	การให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการกำกับและติดตามการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษา	2
7	การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์โครงการที่จัดทำรอบรายจ่ายล่วงหน้า	2
8	การให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการระดมทุนให้กับสถานศึกษา	2
9	ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีส่วนร่วมกับชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น	2
10	บริการข้อมูล ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย	2
11	การให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้	1
12	การให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดตั้งคณะกรรมการหรือบุคลากรขึ้นสำหรับงานบริหารงบประมาณขึ้น	1
13	การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแผนปฏิบัติการประจำปี เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร	1
14	การมีส่วนร่วมในการมอบรางวัล และเชิดชูเกียรติแก่ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา	1
15	การให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดซื้อ จัดหาพัสดุที่ใช้ในสถานศึกษา	1
16	การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมการประชุม บันทึกการประชุม และรายงานการประชุมกับฝ่ายบริหาร	1

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าคะแนนสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ดังนี้ ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเหมือนกันทั้ง 3 ท่าน ดังนี้ (1) การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง (2) การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้งบประมาณร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา (3) การส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากร ให้ความรู้และข้อมูลตามความเชี่ยวชาญของตนเอง (4) การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านธุรการของสถานศึกษา

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเหมือนกัน 2 ท่าน ดังนี้ (5) การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา (6) การให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการกำกับและติดตามการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษา (7)

การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์โครงการที่จัดทำรอบรายจ่ายล่วงหน้า (8) การให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการระดมทุนให้กับสถานศึกษา (9) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีส่วนร่วมกับชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (10) บริการข้อมูล ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่แตกต่างกัน ดังนี้ (11) การให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้ (12) การให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดตั้งคณะกรรมการหรือบุคลากรขึ้นสำหรับงานบริหารงบประมาณขึ้น (13) การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแผนปฏิบัติการประจำปี เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร (14) การมีส่วนร่วมในการมอบรางวัล และเชิดชูเกียรติแก่ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา (15) การให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดซื้อ จัดหาพัสดุที่ใช้ในสำนักงาน (16) การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมการประชุม บันทึกการประชุม และรายงานการประชุมกับฝ่ายบริหาร

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ด้านการบริหารวิชาการ และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารงบประมาณ

2. แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีพหุแนวทาง ดังต่อไปนี้ 1) การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง 2) การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้งบประมาณร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา 3) การส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากร ให้ความรู้และข้อมูลตามความเชี่ยวชาญของตนเอง 4) การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านธุรการของสถานศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีการส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระเบียบแบบแผน กำหนดระเบียบ และแนวทางในการดำเนินการทางด้านวิชาการให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนการกำหนดนโยบาย และแนวทางการพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษา ตลอดจนได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน นำกรอบหลักสูตรท้องถิ่นมาใช้ในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตรา ประจักษ์กุล (2558, น.71-72) เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณตศึกษาภาพลัทธิ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของมนต์ธีร์ ชันทองคำ (2559, น.89-91) เรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉรา จงดี (2560, น.52) เรื่อง การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิริ แก้วนวล (2560, น.82) เรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญญฤทธิ์ ระพันธ์ (2561, น.83) เรื่อง การมีส่วนร่วมและแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมและแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีพหุแนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในทุกด้าน และผลการวิจัยพบว่า แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ได้แก่ 1) การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง 2) การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้งบประมาณร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา 3) การส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากร ให้ความรู้ และข้อมูลตามความเชี่ยวชาญของตนเอง 4) การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านธุรการของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตรา ประจักษ์กุล (2558, น.71-72) ได้ทำการวิจัย การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคือ ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ ร่วมกำหนดแนวทางปฏิบัติงานต่างๆ ของสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนและกิจกรรมต่างๆร่วมกัน คณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องมีส่วนร่วมในการรับทราบและนำเสนอแนวทางการบริหารงานต่างๆ ของสถานศึกษา ทั้งบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ และการบริหารงานทั่วไป สร้างขวัญกำลังใจครูและบุคลากรวางแผนระดมทรัพยากรในรูปแบบต่างๆ ประชาสัมพันธ์กิจกรรม และช่วยเหลือในการประสานงานต่าง ๆ ให้กับสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิริ แก้วนวล (2560, น.82) เรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ด้านวิชาการ ต้องมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ตรงกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน ด้านการบริหารงบประมาณ ต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และวางแผนการใช้งบประมาณภายในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล ต้องมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา และด้านการบริหารทั่วไป คณะกรรมการสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วม ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข่าวสารของสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธันยาภัทร์ เทียนธนาทิพย์ (2563, น.158-160) เรื่อง การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติการกิจในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ ปฏิบัติภารกิจในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 พบว่า มีทั้งหมด 4 ด้าน 20 แนวทาง โดยสังเคราะห์มาจากการสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ผนวกกับกรอบแนวคิด ของการวิจัย การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติการกิจในสถานศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ที่สุด และมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของมิลเลอร์ (Miller, 1996, p.475) เรื่อง การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาในมลรัฐสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้ทำการศึกษา ถึงสถานการณ์การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่-ของคณะกรรมการสถานศึกษาในปัจจุบัน และบทบาทหน้าที่ที่ จะต้องดำเนินการในอนาคต ผลการวิจัยพบว่า การติดต่อประสานงานระหว่างโรงเรียนกับคณะกรรมการโรงเรียนมี ความสำคัญมากต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มบทบาท และตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน โรงเรียนประถมศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องมีคณะกรรมการโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของบีเชอรา (Becerra, 2014, p. 6887-A) เรื่อง บทบาทความเข้าใจระหว่าง ผู้บริหารกับตัวแทนของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการวินิจฉัยปัญหา พบว่า การตัดสินใจใด ๆ ที่เกี่ยวกับโรงเรียนผู้บริหารและตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา จะต้องร่วมมือกันทุกฝ่ายจะต้องทำความเข้าใจโครงการทางการศึกษา ตามหน้าที่บทบาทและนโยบายที่ตกลงกันไว้ และนอกจากนั้นยังพบอีกว่าผู้บริหารจะต้องเข้าใจ เกี่ยวกับความแตกต่างของคณะกรรมการสถานศึกษาอีกทั้ง จะต้องพร้อมที่จะเข้าร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาได้ทุกโอกาส ทัศนคติ ไปทางที่พึงประสงค์ของแต่ละฝ่าย เป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งในการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม ใน กระบวนการตัดสินใจในการเข้าร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาหรือประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับการตัดสินใจจะต้อง มีการฝึกอบรมและเตรียมการก่อนพอสมควร ผู้บริหารจะต้องเป็นบุคคลที่ยอมรับตัวเองและไม่ควร ที่จะคาดหวังเกี่ยวกับผลที่จะได้รับสูงเกินไปในการเข้าร่วมกับ คณะกรรมการสถานศึกษาแต่ละครั้ง

ข้อเสนอแนะ

1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.ผู้บริหารควรส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในทุกด้าน เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาสถานศึกษา

2.คณะกรรมการสถานศึกษาควรให้ความร่วมมือแก่สถานศึกษาอย่างเต็มที่เพื่อพัฒนาการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1.ควรวิจัยเรื่องรูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา

2. ควรวิจัยเรื่องปัจจัยอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา

รายการอ้างอิง

- ทองสุข มันทาทร. สุรวัฒน์ ชมพูพงษ์ และอภิชาติ ดาดี. (2559). เอกสารประกอบการบรรยาย โครงการในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและมั่นคงของชาติไทยในศตวรรษหน้า. ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธัญญภัทร์ เทียนธนาทิพย์ (2563) การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติการกิจในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- พิกรี แก้วนวล. (2560). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา
- สถาบันพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา. (พฤษภาคม 2559). เอกสารประกอบการพัฒนาข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร สถานศึกษา. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. (2564). รายงานประจำปีของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. (สุราษฎร์ธานี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). คู่มือการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2562. กรุงเทพฯ : แม็ทซ์พอยท์.
- สุจิตรา ประจักษ์กุล. (2558). การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- Becerra. G.V. (2014). Role perceptions of administrators and community representatives in participatory decision making. Dissertation Abstracts International. 38(4). 6887-A.
- Miller, E. H. (1996). "School Councils : The Reality and the Dream," Proquest-Dissertation Abstracts. 34(2). 475.